

TSC 04.100 : 2000

PREVZEMANJE GRADBENIH PROIZVODOV PRI GRADNJI JAVNIH CEST V RS

Uporaba: ni obvezna

Pripravil:

Tehnični odbor za pripravo tehničnih
specifikacij za javne ceste TO 04.

Soglasje ministra:

Soglasje ministra, pristojnega za promet in zveze, je
bilo izdano dne 28.11.2000, pod št. 032-21/98.

Soglasje ministra, pristojnega za graditev, je bilo izda-
no dne 7.7.2000, pod št. 343-9/98.

Ključne besede:

Gradbeni proizvod, kontrola, preskušanje, ocena skladnosti, prevzem.

Objava izdaje:

Sporočila - uradne objave, Urad za standardizacijo in meroslovje, Ljubljana, št. 1/2001.

Izdajatelj:

Tehnično specifikacijo za javne ceste je založila in izdala Direkcija Republike Slovenije za ceste.

VSEBINA

1. Namen TSC	2
2. Referenčna dokumentacija	2
3. Pomen izrazov	2
4. Prezemanje gradbenih proizvodov	3
4.1 Splošno	3
4.2 Prezemanje proizvodov ob dostavi na gradbišče	4
4.3 Prezemanje proizvodov ob vgraditvi v objekt	4
4.4 Prezemanje uvoženih proizvodov	5
4.5 Institucija	5
5. Ugotavljanje skladnosti gradbenih proizvodov	5
5.1 Splošno	5
5.2 Naloge notranje kontrole	5
5.3 Naloge zunanje kontrole	6
5.4 Sistemi ugotavljanja skladnosti	6
5.4.1 za potrjevanje skladnosti v obratih izdelanih proizvodov in polproizvodov.....	6
5.4.2 za prevzemanje vgrajenih proizvodov.....	6
5.5 Ocena skladnosti	6
6. Potrjevanje skladnosti proizvodov, izdelanih v obratih	7
6.1 Potrdilo o skladnosti proizvoda	7
6.2 Potrdilo o odobritvi notranje kontrole in izjava o skladnosti	8
7. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati proizvajalec oziroma izvajalec del in Institucija	8
7.1 Proizvajalec oziroma izvajalec del	8
7.2 Institucija	8
8. Končna ocena o primernosti proizvoda za nameravano rabo v objektu	9

1. Namen TSC

Ta tehnična specifikacija za ceste (TSC) določa način prevzemanja gradbenih proizvodov pri gradnji objektov na javnih cestah v RS. S tem v zvezi tudi podrobno obravnava način ugotavljanja in potrjevanja skladnosti v tč. 4.1 navedenih gradbenih proizvodov, če zanje v RS ni uvedeno potrjevanje skladnosti po predpisih ministrstva, pristojnega za graditev. Določila te TSC se ne nanašajo na potrjevanje skladnosti gradbenih proizvodov za dajanje na trg.

Določila te TSC je treba upoštevati tudi pri sestavljanju vsake TSC, ki obravnava gradbene proizvode za gradnjo objektov na javnih cestah, navedene v tej TSC.

2. Referenčna dokumentacija

Zakon o graditvi objektov (Ur.l. SRS št. 34/86 in Ur.l. RS št. 59/96).

Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Ur. l. LRS št.59/99).

3. Pomen izrazov

Izrazi v tej TSC imajo naslednji pomen:

Tehnična specifikacija (*technical specification*): Veljavni dokument, ki predpisuje tehnične zahteve za gradbeni proizvod, kakor tudi postopke notranje in zunanje kontrole ter postopke ugotavljanja in potrjevanja skladnosti. Tehnična specifikacija je lahko standard ali njegov del, ali od standarda neodvisen dokument, npr. TSC.

Gradbeni proizvod (*construction product*): Vsak proizvod, namenjen trajni vgraditvi v objekte.

Objekt (*works*): Vse kar je oziroma bo zgrajeno, ali je oziroma bo rezultat gradbenih del po določenem gradbenem projektu.

Gradbeni polproizvod (*construction semi product*): Gradbeni proizvod, ki sam še ni primeren za nameravano rabo v objektu, in ki šele v vgrajenem stanju pridobi zahtevane lastnosti.

Vrsta (tip) proizvoda (*product type*): Gradbeni proizvod z določenimi lastnostmi in določenega kakovostnega razreda oziroma kakovostne ravni.

Naročnik (*Client*): Pristojni državni organ oziroma posebna gospodarska družba za državne ceste.

Tretja stranka (*third party*): **Pravna** oseba ali organ, ki je priznan za neodvisnega glede na vključenega naročnika in proizvajalca gradbenega proizvoda oziroma izvajalca del.

Institucija: Strokovna organizacija, ki pri gradnji objekta na javni cesti, kot tretja stranka, izvaja predpisane naloge zunanje kontrole v zvezi s potrjevanjem skladnosti in prevzemanjem gradbenih proizvodov.

Laboratorij (*laboratory*): Strokovna organizacija, ki pri gradnji objektov na javnih cestah izvaja preskuse skladnosti in izpolnjuje predpisane zahteve.

Notranja kontrola (*internal control, autocontrol*): Dejavnosti proizvajalca pri proizvodnji v obratu in/ali izvajalca del pri vgrajevanju proizvoda na gradbišču, namenjene obvladovanju in ugotavljanju skladnosti proizvoda.

Kontrola proizvodnje v obratu (*factory production control*): Dejavnosti proizvajalca v okviru notranje kontrole, namenjene obvladovanju proizvodnje v obratu, ki vključujejo opravila, postopke, notranje preskuse in meritve med proizvodnjo (pripravo) določenega gradbenega proizvoda. Njen sestavni del je kontrola skladnosti v obratu dokončanega proizvoda z zahtevami ustrezne tehnične specifikacije.

Zunanja kontrola (*external control, third party control*): Dejavnosti Institucije, namenjene nadzoru nad notranjo kontrolo, ki vodijo k potrditvi skladnosti proizvoda ali odobritvi notranje kontrole proizvodnje in/ali prevzemanju vgrajenega gradbenega proizvoda. Vključuje opravila, postopke, zunanje preskuse in meritve med proizvodnjo in/ali vgrajevanjem gradbenega proizvoda.

Začetni tipski preskus (*initial type test*): Preskus ali preskusi, s katerimi se pred redno proizvodnjo ali ob spremembi porekla sestavin in/ali njihovih razmerij ter načina izdelave preveri in potrdi doseganje zahtevanih lastnosti in primernost proizvoda za nameravano rabo. Odvisno od predpisanega sistema ugotavljanja skladnosti, je za njegovo izvedbo zadolžen proizvajalec oziroma izvajalec del ali pa Institucija.

Ovrednotenje skladnosti (conformity evaluation): Sistematična presoja rezultatov preskusov skladnosti glede na predpisana merila skladnosti, s katero se ugotovi, do kakšne mere določena vrsta gradbenega proizvoda izpolnjuje predpisane zahteve.

Ugotavljanje skladnosti (conformity assessment): Dejavnosti proizvajalca oziroma izvajalca del in Institucije, s katerimi se neposredno ali posredno ugotavlja, ali so izpolnjene zahteve ustrezne tehnične specifikacije.

Kontrola skladnosti (conformity control): Opravila, postopki in preskusi skladnosti v okviru notranje kontrole, namenjeni ovrednotenju skladnosti.

Potrditev skladnosti (conformity attestation): Dejanje, s katerim se na podlagi pozitivne ocene skladnosti potrdi, da je gradbeni proizvod skladen z zahtevami tehnične specifikacije. Odvisno od predpisanega sistema ugotavljanja skladnosti to stori proizvajalec z izjavo o skladnosti ali pa Institucija s potrdilom o skladnosti.

Kontrola istovetnosti (identity control): Dejanje pred vgrajevanjem proizvoda, s katerim se po predpisanih merilih tehnične specifikacije preveri, ali rezultati preskusov istovetnosti določene lastnosti proizvoda pripadajo isti (statistični) populaciji, za katero je bila v okviru kontrole proizvodnje v obratu že ugotovljena skladnost.

Plan preskušanja (testing plan): Vrste in pogostost ali število preskusov skladnosti, ki jih je treba opraviti med pripravo in/ali ob vgraditvi proizvoda glede na zahteve tehničnih specifikacij ali zahteve razpisnih pogojev.

Notranji preskusi (production control tests, autocontrol tests): Preskusi in meritve, ki jih mora opraviti proizvajalec oziroma izvajalec del za obvladovanje proizvodnje ter za kontrolo skladnosti v proizvodnem obratu in pri vgrajevanju proizvoda.

Preskusi skladnosti (conformity tests): Preskusi, namenjeni kontroli skladnosti proizvoda, ki se opravijo po planu preskušanja v proizvodnem obratu in/ali pri vgrajevanju proizvodov ali polproizvodov v objekt.

Kontrolni preskusi (audit tests): Slučajni preskusi in meritve, s katerimi se na naključno izbranih vzorcih ali mestih preverja točnost rezultatov preskusov skladnosti.

Preskusi istovetnosti (identity tests): Preskusi za kontrolo istovetnosti dostavljenega proizvoda.

Prezemni preskusi (acceptance tests): Preskusi določene lastnosti proizvoda v vgrajenem stanju, da se potrdi ali ovrže obstoječa ocena skladnosti proizvoda glede na predpisano lastnost v nevgrajenem stanju.

4. Prevzemanje gradbenih proizvodov

4.1 Splošno

Prevzemanje po tej TSC je treba opraviti za vse gradbene proizvode:

- ki lahko vplivajo na izpolnitev bistvenih tehničnih zahtev za objekt v katerega se vgrajujejo, tj. na varnost, uporabnost, trajnost in varno uporabo objekta,
- ki se pri gradnji objektov uporabljajo za varstvo okolja, oziroma, ki morajo preprečiti njegovo onesnaženje,
- s katerimi se objekti zaščitijo pred škodljivimi (agresivnimi) vplivi okolja.

Vsaka TSC, ki obravnava gradbeni proizvod, mora poleg postopka za ugotavljanje skladnosti določiti tudi postopek prevzemanja.

Če tehnična specifikacija, navedena v razpisnih pogojih, vsebuje določila za ugotavljanje skladnosti ter prevzemanje določenega proizvoda, ki se razlikujejo od določil te TSC, ali pa jih sploh ne vsebuje, je treba način prevzemanja takšnega proizvoda v skladu s to TSC določiti v razpisnih pogojih oziroma v posebnem dodatku k sicer veljavni tehnični specifikaciji.

Prevzemanje vsake vrste v objekt vgrajenih proizvodov opravi Institucija iz tč. 4.5.

Prevzemanje se lahko opravi:

- za celoten objekt ali del objekta, ali
- za posamezne odseke, kampade ali partije vgrajenega proizvoda, če je delni prevzem pogoj za nadaljevanje del.

Prevzemanje je treba opraviti:

- ob dostavi na gradbišče, v skladu s tč. 4.2, za gradbene proizvode, ki so v dostavljenem stanju že primerni za nameravano rabo v objektu in se njihove lastnosti z vgraditvijo v objekt ne spremenijo,
- ob vgraditvi v objekt, v skladu s tč. 4.3, za gradbene proizvode, ki so šele po vgraditvi v objekt primerni za nameravano rabo.

Gradbeni proizvodi, za katere se prevzem opravi ob vgraditvi v objekt, so tisti, ki:

- nastanejo v procesu gradnje objekta, ali

- se na gradbišče dostavijo kot gradbeni polproizvodi in imajo ustrezno dokazilo o skladnosti v nevgrajenem stanju (n.pr.: gotove mešanice betona, malte, asfalta, ipd.), ali
- se na gradbišču sestavijo iz gotovih izdelkov, ki imajo ustrezno dokazilo o skladnosti (npr. cevovodi sestavljeni iz cevi in fazonskih komadov).

Kot dokazilo o skladnosti proizvoda v skladu z veljavno zakonodajo oziroma v skladu s TSC, štejeta:

- certifikat o skladnosti proizvoda ali izjava o skladnosti proizvoda, izdana v skladu z ustreznim predpisom ministrstva, pristojnega za graditev, ali
- potrdilo o skladnosti proizvoda ali izjava o skladnosti proizvoda, izdana v skladu s tč. 6 te TSC, če ministrstvo pristojno za graditev ni oziroma še ni, izdalo ustreznega predpisa o potrjevanju skladnosti tega proizvoda; izjava o skladnosti mora vedno temeljiti na odobritvi notranje kontrole s strani Institucije.

Za prevzemanje *uvoženih proizvodov* veljajo določila tč. 4.4.

Postopki prevzemanja morajo biti ustrezno dokumentirani.

4.2 Prevzemanje proizvodov ob dostavi na gradbišče

Za prevzemanje na gradbišče dostavljenih proizvodov mora Institucija pred njihovo prvo vgraditvijo opraviti naslednje naloge:

- a) če obstajajo dokazila o skladnosti proizvoda v smislu 8. odstavka tč. 4.1,
  - preveriti veljavnost izjave o skladnosti oziroma certifikata o skladnosti ali potrdila o skladnosti,
  - preveriti ali dokazilo o skladnosti oziroma poročilo o začetnem tipskem preskusu zajemata vse v ustrezni tehnični specifikaciji predpisane lastnosti proizvoda in, v primeru ugotovljenih pomanjkljivosti, zahtevati dopolnilna dokazila,
  - preveriti dokazila o izvajanju stalnega nadzora notranje kontrole, izdana s strani priznanega kontrolnega organa,
  - po potrebi opraviti ustrezne preskuse istovetnosti po predlogu Institucije **in v skladu s splošnimi predpisi o dajanju proizvodov v promet.**
- b) če navedenih dokazil o skladnosti proizvoda ni, njegova skladnost pa bi morala biti ocenjena in potrjena v skladu s 1. odstavkom tč. 4.1, mora Institucija pred prvo dostavo

oceniti skladnost in izdati potrdilo o skladnosti proizvoda v skladu z določili te TSC; v ta namen je treba preskusiti vse relevantne tehnične lastnosti proizvoda, v skladu z ustreznimi tehničnimi specifikacijami; če teh ni, jih sporazumno določita Naročnik in Institucija.

Med rednim dostavljanjem na gradbišče pa mora Institucija v ustrezni pogostosti:

v primeru a):

- pregledati proizvod, spremno dokumentacijo in embalažo (oznake in obeležbe),
- preveriti veljavnost predloženih dokazil o izvajanju stalnega nadzora notranje kontrole,
- napraviti preskuse istovetnosti, če so **za proizvod** predpisani v **tehnični specifikaciji-ustrezni TSC proizvoda**, ali v predpisu pristojnega ministrstva, ali v razpisnih pogojih;

v primeru b):

- s preskusi preveriti relevantne lastnosti proizvoda ter na podlagi sprotnega vrednotenja skladnosti potrditi veljavnost ali preklicati izdano potrdilo o skladnosti.

4.3 Prevzemanje proizvodov ob vgraditvi v objekt

Prevzemanje proizvodov ob vgraditvi v objekt temelji na:

- preverjanju veljavnosti razpoložljivih dokazil o skladnosti dostavljenega proizvoda ali polproizvoda,
- opravljeni notranji in zunanji kontroli vgrajevanja, v skladu s tč. 5.4.2,
- oceni skladnosti proizvoda, v skladu s tč. 5.5.

Vgrajeni proizvod se sprejme, če je z oceno skladnosti ugotovljeno, da so izpolnjene vse predpisane zahteve za vgrajeni proizvod, izražene bodisi z lastnostmi proizvoda v vgrajenem stanju ali z materialno sestavo proizvoda.

V primeru odstopanj se vgrajeni proizvod zavrne in ga je treba sanirati ali odstraniti iz objekta in zamenjati z novim. Merila za zavrnitev morajo biti opredeljena v TSC za proizvod ali v razpisnih pogojih.

Imenovana Institucija mora za prevzem določene vrste vgrajenega proizvoda izdelati poročilo o skladnosti v skladu s tč. 5.5, ki mora vsebovati sklep o sprejetju ali zavrnitvi proizvoda, vgrajenega v objekt ali določene dele objekta (kampade, sloje, elemente konstrukcije ipd.), kot se prevzemanje načrtuje.

4.4 Prezemanje uvoženih proizvodov

Proizvodi ali tehnološki sistemi, ki se uvažajo in za katere je po odredbah pristojnega ministrstva potrjevanje skladnosti obvezno, morajo po 16. členu Zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju (Ur. List RS št. 13/93) predhodno pridobiti *slovenski certifikat* o skladnosti.

Listine izdane v tujini se priznajo v Republiki Sloveniji kot podlaga za izdajo certifikata o skladnosti, če so izpolnjeni pogoji iz 18. člena Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Ur. List RS št. 59/99).

Institucija sme po potrebi opraviti:

- dopolnilne preskuse lastnosti proizvoda, če so predpisane v ustrezni TSC ali v razpisnih pogojih Naročnika, niso pa zajete v predloženih dokazilih in
- preskuse istovetnosti.

Vzorec za te preskuse dostavi uvoznik ali ga odvzame pooblaščen predstavnik Institucije pri proizvajalcu.

Za prevzemanje med redno dostavo veljajo določila drugega odstavka tč. 4.2, za prevzemanje v vgrajenem stanju pa določila tč. 4.3.

4.5 Institucija

Institucijo, ki na objektu opravlja naloge za prevzemanje posameznih gradbenih proizvodov, imenuje Naročnik v skladu s 3. odstavkom tč. 7.2

Imenovana Institucija sme s podpogodbo, ob soglasju Naročnika, oddati v izvajanje drugi usposobljeni organizaciji le posamezne naloge zunanje kontrole, pri čemer nosi sama polno odgovornost za njihovo pravilno in popolno izvedbo. Institucija ne sme s podpogodbo drugi organizaciji oddati izdelave poročila o oceni skladnosti proizvoda iz tč.5.5, ki je podlaga za prevzem vgrajenega proizvoda in izdelave končne ocene iz tč. 8.

5. Ugotavljanje skladnosti gradbenih proizvodov

5.1 Splošno

Ta določila se uporabljajo pri gradnji objektov na javnih cestah za ugotavljanje skladnosti tistih gradbenih proizvodov, katerih skladnost z veljavnimi tehničnimi specifikacijami se ne ugotavlja in potrjuje po ustreznih predpisih minis-

trstva, pristojnega za graditev, in za prevzemanje vgrajenih gradbenih proizvodov. Veljajo za:

- gotove gradbene proizvode,
- gradbene polproizvode,
- gradbene proizvode, ki nastanejo v teku procesa gradnje cestnega objekta.

Ugotavljanje skladnosti sestoji iz nalog notranje kontrole, ki so opredeljene v tč. 5.2, in nalog zunanje kontrole, ki so opredeljene v tč. 5.3. Katere od navedenih nalog je treba pri ugotavljanju skladnosti določenega proizvoda izpeljati, je v smislu 1. odstavka tč. 4.1 odvisno od nameravane rabe proizvoda v objektu, zlasti od vplivnosti proizvoda na bistvene tehnične zahteve za objekt, v katerega se proizvod vgrajuje. Obvezen sestavni del vsakega sistema je kontrola proizvodnje, oziroma kontrola izvajanja del.

Možni sistemi ugotavljanja skladnosti, ki sestojijo iz različnih kombinacij nalog notranje in zunanje kontrole, so dani v tč. 5.4.

Sistema A in B sta obvezna za oceno skladnosti proizvodov, ki morajo, vgrajeni v objekt, zagotoviti poleg varnosti objekta tudi nekatere druge bistvene tehnične zahteve za objekte, navedene v tč. 4.1.

Sistema C in D sta primerna za ugotavljanje skladnosti proizvodov, ki morajo, vgrajeni v objekt, v smislu tč. 4.1 zagotoviti le posamezno bistveno tehnično lastnost za objekte, ali omogočati le določeno rabo.

Sistem ugotavljanja skladnosti, ki najbolj ustreza namenu in pomenu proizvoda v objektu v katerega se vgrajuje, je treba določiti v TSC za ta proizvod ali v razpisnih pogojih Naročnika.

5.2 Naloge notranje kontrole

Naloge za oceno skladnosti, ki so dolžnost proizvajalca oziroma izvajalca del, so:

- a) začetni tipski preskus proizvoda oziroma začetni preskus na poskusnem polju, če sta v predpisanem sistemu potrjevanja skladnosti predvidena kot naloga proizvajalca oziroma izvajalca del;
- b) kontrola proizvodnje v obratu oziroma kontrola vgrajevanja proizvoda ali kontrola izvajanja del na gradbišču, vključno s kontrolo proizvodnih naprav;
- c) notranji preskusi po sprejetem planu preiskovanja;
- d) ovrednotenje skladnosti glede na predpisane lastnosti posamezne vrste proizvoda.

5.3 Naloge zunanje kontrole

Naloge za oceno skladnosti ali za odobritev notranje kontrole v obratu oziroma za prevzemanje vgrajenih proizvodov, ki so dolžnost Institucije, so:

- a) začetni tipski preskus proizvoda, če je v predpisanem sistemu potrjevanja skladnosti predviden kot naloga tretje stranke; oziroma Institucije,
- b) začetni pregled obrata in ocena proizvodne sposobnosti naprav;
- c) začetna presoja notranje kontrole v obratu oziroma na gradbišču, ki zajema tudi presojo organizacije in usposobljenosti laboratorija za izvajanje predpisanih preskusov kontrole skladnosti (osebje, ureditev in opremljenost) in presojo plana preskušanja;
- d) stalni nadzor notranje kontrole;
- e) pregled in presoja ovrednotenja skladnosti, ki ga je opravil proizvajalec oziroma izvajalec del;
- f) kontrolno preskušanje vzorcev, vzetih naključno pri nadzoru nad notranjo kontrolo v obratu oziroma na gradbišču, če to zahteva predpisani sistem potrjevanja skladnosti.

V primeru več manjših objektov, ki jih gradi isti izvajalec del pod enakimi tehnološkimi pogoji, je možno nekatere naloge zunanje kontrole porazdeliti na večje število objektov. Tako dobljene rezultate se sme upoštevati pri ugotavljanju skladnosti gradbenih proizvodov na posameznih objektih.

5.4 Sistemi ugotavljanja skladnosti

5.4.1 za potrjevanje skladnosti v obratih izdelanih proizvodov in polproizvodov

Če je ugotavljanje skladnosti namenjeno potrjevanju skladnosti gradbenih proizvodov in polproizvodov, izdelanih v proizvodnih obratih, v skladu s tč. 6, je možno uporabiti enega od sistemov iz razpredelnice 1, v kateri so za vsak sistem navedene potrebne dejavnosti notranje in zunanje kontrole.

5.4.2 za prevzemanje vgrajenih proizvodov

Če je ugotavljanje skladnosti namenjeno prevzemanju vgrajenih gradbenih proizvodov v skladu s tč. 4.3, so možni sistemi ugotavljanja skladnosti in pripadajoče potrebne dejavnosti notranje in zunanje kontrole prikazane v razpredelnici 2.

5.5 Ocena skladnosti

Ocena skladnosti je podlaga za izdajo potrdila o skladnosti ali izjave o skladnosti v obratu izdelanega proizvoda in za prevzem vgrajenega proizvoda.

Ocena skladnosti se izdelava za posamezno vrsto proizvoda. Ocena lahko zajame tudi družine določene vrste proizvoda z različnimi nazivnimi karakteristikami, če je ta postopek v TSC točno določen.

Pri gradbenih proizvodih, ki nastanejo v procesu gradnje objekta, se ocena skladnosti izdelava ali za vgrajeni proizvod ali pa ločeno za polproizvod, pripravljen v obratu, in za fazo vgrajevanja na objektu. Ločene ocene so smiselne, zlasti če pripravo in vgrajevanje proizvoda izvajajo različne pravne osebe.

V *Poročilu o oceni skladnosti* je treba ugotoviti, ali so bile opravljene v tehnični specifikaciji ali v razpisnih pogojih predpisane naloge proizvajalca oziroma izvajalca del in Institucije in v kakšni meri so bile z vrednotenjem skladnosti dokazane zahtevane lastnosti proizvoda.

Poročilo o oceni skladnosti, ki je podlaga za potrdilo o skladnosti iz tč. 6.1, izdelava Institucija.

Poročilo o oceni skladnosti, ki je podlaga za izjavo o skladnosti iz tč. 6.2, izdelava proizvajalec po odobritvi notranje kontrole v obratu s strani Institucije.

Poročilo o oceni skladnosti, ki je podlaga za prevzem vgrajenega proizvoda v smislu tč. 4.3, izdelava imenovana Institucija.

Razpredelnica 1: Sistemi ugotavljanja skladnosti gradbenih proizvodov in polproizvodov, izdelanih v obratih

Oznaka sistema	Naloge notranje kontrole	Naloge zunanje kontrole
A	Kontrola proizvodnje v obratu Notranji preskusi	Začetni tipski preskus proizvoda Začetni pregled proizvodnega obrata in sistema kontrole proizvodnje Stalni nadzor notranje kontrole Kontrolni preskusi
B	Kontrola proizvodnje v obratu Notranji preskusi	Začetni tipski preskus proizvoda Začetni pregled proizvodnega obrata in sistema kontrole proizvodnje Stalni nadzor notranje kontrole
C	Začetni tipski preskus proizvoda Kontrola proizvodnje v obratu Notranji preskusi	Odobritev notranje kontrole na podlagi: – začetnega pregleda proizvodnega obrata in sistema kontrole proizvodnje ter – stalnega nadzora notranje kontrole
D	Začetni tipski preskus proizvoda Kontrola proizvodnje v obratu Notranji preskusi	Odobritev notranje kontrole na podlagi: – začetnega pregleda proizvodnega obrata in sistema kontrole proizvodnje

Razpredelnica 2: Sistemi ugotavljanja skladnosti vgrajenih gradbenih proizvodov

Oznaka sistema	Naloge notranje kontrole	Naloge zunanje kontrole
A	Kontrola vgrajevanja ali izvajanja del Notranji preskusi	Začetni preskus na preskusnem polju Začetni pregled naprav in sistema kontrole vgrajevanja ali izvajanja del Stalni nadzor notranje kontrole Kontrolni preskusi
B	Kontrola vgrajevanja ali izvajanja del Notranji preskusi	Začetni preskus na preskusnem polju Začetni pregled naprav in sistema kontrole vgrajevanja ali izvajanja del Stalni nadzor notranje kontrole
C	Začetni preskus na preskusnem polju Kontrola vgrajevanja ali izvajanja del Notranji preskusi	Začetni pregled naprav in sistema kontrole vgrajevanja ali izvajanja del Stalni nadzor notranje kontrole
D	Začetni preskus na preskusnem polju Kontrola vgrajevanja ali izvajanja del Notranji preskusi	Začetni pregled naprav in sistema kontrole vgrajevanja ali izvajanja del

6. Potrjevanje skladnosti proizvodov, izdelanih v obratih

6.1 Potrdilo o skladnosti proizvoda

Pri sistemih ugotavljanja skladnosti A in B izda potrdilo o skladnosti za določeno vrsto proizvoda Institucija, in sicer na podlagi ugodnega izi-

da začetnega pregleda obrata oziroma naprav in sistema notranje kontrole.

Veljavnost potrdila o skladnosti mora biti omejena s časom proizvodnje oziroma izvajanja del ali s količino proizvoda.

Institucija nato na podlagi ugotovitev stalnega nadzora nad notranjo kontrolo, opravljenega v časovnih presledkih, ki so predpisani v ustrezni TSC oziroma v razpisnih pogojih in so odvisni

od obsega ter dinamike proizvodnje oziroma gradbenih del:

- potrdi veljavnost izdanega potrdila o skladnosti, če se pri stalnem nadzoru ugotovi, da se notranja kontrola izvaja v skladu z zahtevami tehnične specifikacije, in da ovrednoteni rezultati preskusov skladnosti izpolnjujejo predpisana merila, ali
- izda proizvajalcu oziroma izvajalcu del opozorilo in/ali svarilo ter zahteva korektivne ukrepe, če so bile pri nadzoru ugotovljene neskladnosti ali odstopanja pri izvajanju notranje kontrole,
- pri ponovljeni neskladnosti prekliče veljavnost izdanega potrdila o skladnosti.

6.2 Potrdilo o odobritvi notranje kontrole in izjava o skladnosti

Pri sistemih ugotavljanja skladnosti C in D izda Institucija za določeno vrsto proizvoda potrdilo o odobritvi notranje kontrole, na podlagi ugodnega izida začetnega pregleda obrata oziroma naprav in sistema notranje kontrole. Veljavnost potrdila mora biti omejena s časom proizvodnje oziroma izvajanja del ali s količino proizvoda.

Na podlagi potrdila o odobritvi notranje kontrole izda proizvajalec izjavo o skladnosti proizvoda.

Če je za ugotavljanje skladnosti predpisan sistem C, Institucija nato na podlagi ugotovitev stalnega nadzora nad notranjo kontrolo, opravljenega v časovnih presledkih, ki so predpisani v ustrezni TSC oziroma v razpisnih pogojih in so odvisni od obsega ter dinamike proizvodnje oziroma gradbenih del:

- potrdi veljavnost izdanega potrdila o odobritvi notranje kontrole, če je bilo pri nadzoru ponovno ugotovljeno, da se notranja kontrola izvaja v skladu z zahtevami tehnične specifikacije, in da ovrednoteni rezultati preskusov skladnosti izpolnjujejo predpisana merila, ali
- izda proizvajalcu oziroma izvajalcu del opozorilo in/ali svarilo ter zahteva korektivne ukrepe, če so bila pri nadzoru ugotovljena odstopanja od zahtev tehnične specifikacije o izvajanju notranje kontrole,
- pri ponovljenih odstopanjih prekliče veljavnost izdanega potrdila o odobritvi notranje kontrole.

V primeru preklica veljavnosti potrdila o odobritvi notranje kontrole je proizvajalec oziroma izvajalec del dolžan brez odlašanja preklicati izdano izjavo o skladnosti proizvoda.

7. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati proizvajalec oziroma izvajalec del in Institucija

7.1 Proizvajalec oziroma izvajalec del

Naloga notranje kontrole za določen gradbeni proizvod sme opravljati posebna organizacijska enota proizvajalca oziroma izvajalca del, ki:

- razpolaga z osebjem, usposobljenim za izvajanje predpisanih nalog notranje kontrole proizvoda, in ki
- razpolaga z usposobljenim osebjem, ustreznim prostorom in s potrebno preskuševalno ter merilno opremo za izvajanje predpisanih preskusov skladnosti določenega proizvoda.

Izpolnjevanje teh zahtev ugotavlja in potrjuje Naročnik na podlagi ugodnega strokovnega mnenja Institucije.

Šteje, da je proizvajalec oziroma izvajalec del usposobljen za opravljanje notranje kontrole, če je vpeljeni sistem notranje kontrole v obratu oziroma na gradbišču usklajen z EN ISO 9001/2 in če so pri tem upoštewane tudi ustrezne zahteve tehničnega predpisa za gradbeni proizvod, ki se kontrolira.

Usposobljenost laboratorija, ki za določen proizvod opravlja predpisane preskuse skladnosti, preskuse istovetnosti in prevzemne preskuse, ugotavlja in potrjuje Naročnik na podlagi:

- veljavne akreditacijske listine po SIST EN 45001, izdane od priznane domače ali tuje akreditacijske službe, ki mora zajemati vse predpisane preskuse za ugotavljanje skladnosti proizvoda,
- pozitivnega mnenja Institucije, če proizvajalec oziroma izvajalec del ne razpolaga z gornjim dokazilom.

Če proizvajalec oziroma izvajalec del za izpeljavo predpisanih nalog sam ni dovolj usposobljen, sme njihovo izvajanje, v celoti ali delno, s podpogodbo oddati drugi za to delo usposobljeni strokovni organizaciji, lahko pa odda le preskušanje za kontrolo skladnosti *Laboratoriju*, ki izpolnjuje predpisane pogoje. O tem mora pridobiti soglasje Naročnika in Institucije.

7.2 Institucija

Naloga Institucije pri prevzemanju in potrjevanju skladnosti proizvodov sme opravljati neodvisna organizacija, ki je pravna oseba in izpolnjuje naslednje pogoje:

- razpolaga s potrebno opremo za preskušanje gradbenega proizvoda, ki je predmet prevzemanja oziroma potrjevanja skladnosti,
- razpolaga s potrebnim strokovno usposobljenim in izkušenim osebjem za področje gradbenega proizvoda,
- zagotavlja nepristranskost in poklicno poštenost osebja pri izvajanju nalog za ugotavljanje skladnosti proizvoda s tehnično specifikacijo,
- zagotavlja neodvisnost osebja od vseh, ki so posredno ali neposredno zainteresirani za proizvod, in njegovo nevpletenost v proizvodnji in notranjo kontrolo tega proizvoda,
- varuje poslovne skrivnosti proizvajalca oziroma izvajalca del,
- ima dejavnost civilno zavarovano in je finančno neodvisen.

Izpolnjevanje teh zahtev ugotavlja Naročnik in na tej podlagi prizna usposobljenost organizacijam, ki smejo, v skladu s tč. 6, delovati kot Institucija pri potrjevanju skladnosti tistih gradbenih proizvodov, za katere izkazujejo zahtevano usposobljenost.

Izmed priznanih Institucij imenuje Naročnik za posamezni objekt ali za več objektov istočasno, Institucijo za prevzemanje v skladu s tč.4, tistih vgrajenih gradbenih proizvodov za katere le-ta izkazuje zahtevano usposobljenost.

8. Končna ocena o primernosti proizvoda za nameravano rabo v objektu

Ob dokončanju objekta ali njegovega dela izdelana imenovana Institucija končno oceno o primernosti celotne količine vgrajenega proizvoda za nameravano rabo v objektu. Končna ocena o primernosti proizvoda določene vrste mora vsebovati:

- pregled izdanih izjav, certifikatov ali potrdil o skladnosti proizvoda, oziroma certifikatov ali potrdil o odobritvi notranje kontrole in dokumentov s katerimi se je potrjevala njihova veljavnost,
- ugotovljene neskladnosti,
- sklep, s katerim se:
  - ugotovi, da je v objekt vgrajeni proizvod primeren za nameravano rabo, ali
  - zahteva odprava neskladnosti oziroma naknadno dokazovanje skladnosti na določenem delu objekta, ali
  - zahteva sanacija objekta ali tistega njegovega dela v katerega je neskladna partija proizvoda že vgrajena.

Končna ocena o primernosti proizvoda določene vrste za nameravano rabo lahko velja za več manjših objektov, če je tako predvideno v skupnem načrtu kontrole kakovosti teh objektov.

Končne ocene o primernosti vseh v objekt vgrajenih gradbenih proizvodov so podlaga za končni prevzem objekta, kar je v pristojnosti Naročnika.

Ljubljana, 28.11.2000